

OBSAH

1. Úvod	1
2. Seznam posuzovaných škol.....	1
3. Metoda analýzy	3
4. Rozdělení škol dle kategorií komunikací a jednotlivých zjištěných rizik.....	5
4.1. Školy u silnic I. třídy	5
4.2. Školy u silnic II. a III. třídy	7
4.3. Školy u místních komunikací	9
5. Souhrnné Hodnocení	12

1. ÚVOD

Bezpečnostní audit a bezpečnostní inspekce pozemních komunikací jsou bezesporu významným nástrojem ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu, který si i v našich zemích získává čím dál tím větší pozornost odborníků, zabývajících se zvyšováním bezpečnosti silničního provozu. Provádění bezpečnostního auditu, se však převážně omezuje na audity připojení nových nákupních center, nebo projekty nových úseků významných komunikací. Bezpečnostní inspekce jsou většinou objednávány na ucelené tahy komunikací. Účelem této pilotní studie bylo prověřit možnost využití znalostí a zkušeností školeného bezpečnostního auditora v týmu s pedagogem dlouhodobě se zabývajícím úrazovou prevencí pro zvýšení bezpečnosti dětí v okolí škol v širším měřítku celého regionu.

Potřeba plošného pokrytí celého Libereckého kraje a zároveň nesmírné finanční i časové náročnosti podrobné bezpečnostní inspekce všech přístupů ke všem školám vedla k požadavku zadavatele na vyvinutí zcela nového postupu, který v první etapě pouze rozdělí vybrané školy podle míry případného rizika úrazu dětí v dopravním prostředí a navrhne v obecné rovině doporučení dalšího postupu.

2. SEZNAM POSUZOVANÝCH ŠKOL

Seznam požadovaných škol dodal zpracovateli zadavatel, Krajský úřad odbor dopravy. Vzhledem k požadovanému výstupu, tedy rozčlenění škol podle různé naléhavosti intervence ze strany správců komunikace a zároveň ověření vhodnosti navrhovaného postupu pro různé typy škol, byly do seznamu zařazeny nejrozličnější školy jak z hlediska velikosti, tak i velikosti obce, nebo kategorie nejvýznamnější komunikace, která se nachází v blízkosti školy. Významným kritériem bylo i pokud možno rovnoměrné pokrytí celého Libereckého kraje, což vedlo k rozhodnutí o posouzení 10 škol v každém z bývalých okresů.

Tento základní výběr byl později upraven na základě reakcí škol na výzvu odboru dopravy Libereckého kraje k zaslání komentářů, nebo připomínek k nejrizikovějším místům v okolí školy. Vzhledem k obecně velmi slabé reakci na tuto výzvu, byly do seznamu posuzovaných škol dodatečně zařazeny všechny školy, jejichž zástupci zaslali na odbor dopravy své připomínky k dané problematice.

Konečný seznam škol dle jednotlivých okresů je v následující Tab.1. Žlutě jsou podbarveny školy, jejichž reakce obdržel zpracovatel do 30.6.2008.

TAB. 1 Seznam posuzovaných škol dle okresů

LIBEREC

Základní škola, Liberec, U Soudu 369/8,	101	U Soudu 369/8
Základní škola, Liberec Barvířská	102	
Základní škola, Liberec, Ještědská 354/88,	103	Ještědská 354/88
Základní škola Liberec, Vratislavice nad Nisou	104	Nad Školou 278
Základní škola, Liberec, Sokolovská 328,	105	Sokolovská 328
Základní škola, Liberec, Vrchlického 262/17,	106	Vrchlického 262/17
Základní škola praktická a Základní škola speciální, Frýdlant,	107	Husova 784
Základní škola a Mateřská škola Raspenava,	108	Fučíkova 430
Základní škola a Mateřská škola, Stráž nad Nisou,	109	Majerova 138
ZŠ Řasnice	110	

JABLONEC

Základní škola a mateřská škola, Nová Ves nad Nisou,	201	čp. 264
Základní škola Jablonec nad Nisou - Rýnovice,	202	Pod Vodárnou 10
Základní škola Jablonec nad Nisou, 5. května 76, II.stupeň	203	5. května 76
Základní škola Jablonec nad Nisou, 5. května 76, I. stupeň	204	
Základní škola Jablonec nad Nisou, Pivovarská 15,	205	Pivovarská 15
Základní škola, Lučany nad Nisou, okres Jablonec nad Nisou,	206	čp. 420
Základní škola Jablonec nad Nisou, Liberecká 26,	207	Liberecká 26
Základní škola Pěnčín	208	
Základní škola Jablonec nad Nisou - Kokonín,	209	Rychnovská 216
Základní škola Janov nad Nisou	210	

ČESKÁ LÍPA

ZŠ Dubnice	301	
Základní škola, Česká Lípa,	302	Školní 2520
Základní škola, Česká Lípa,	303	Šluknovská 2904
Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa,	304	Moskevská 679
Základní škola a mateřská škola, Kamenický Šenov, nám. Míru 616,	305	nám. Míru 616
Základní škola Nový Bor, Generála Svobody 114,	306	Gen. Svobody 114
Základní škola Jablonné v Podještědí,	307	U Školy 98
Základní škola a Mateřská škola, Zákupy,	308	Školní 347
Základní škola a Mateřská škola, Mimoň, Pod Ralskem	309	Pod Ralskem 572
Základní škola a mateřská škola, Stráž pod Ralskem	310	Pionýrů 141

SEMILY

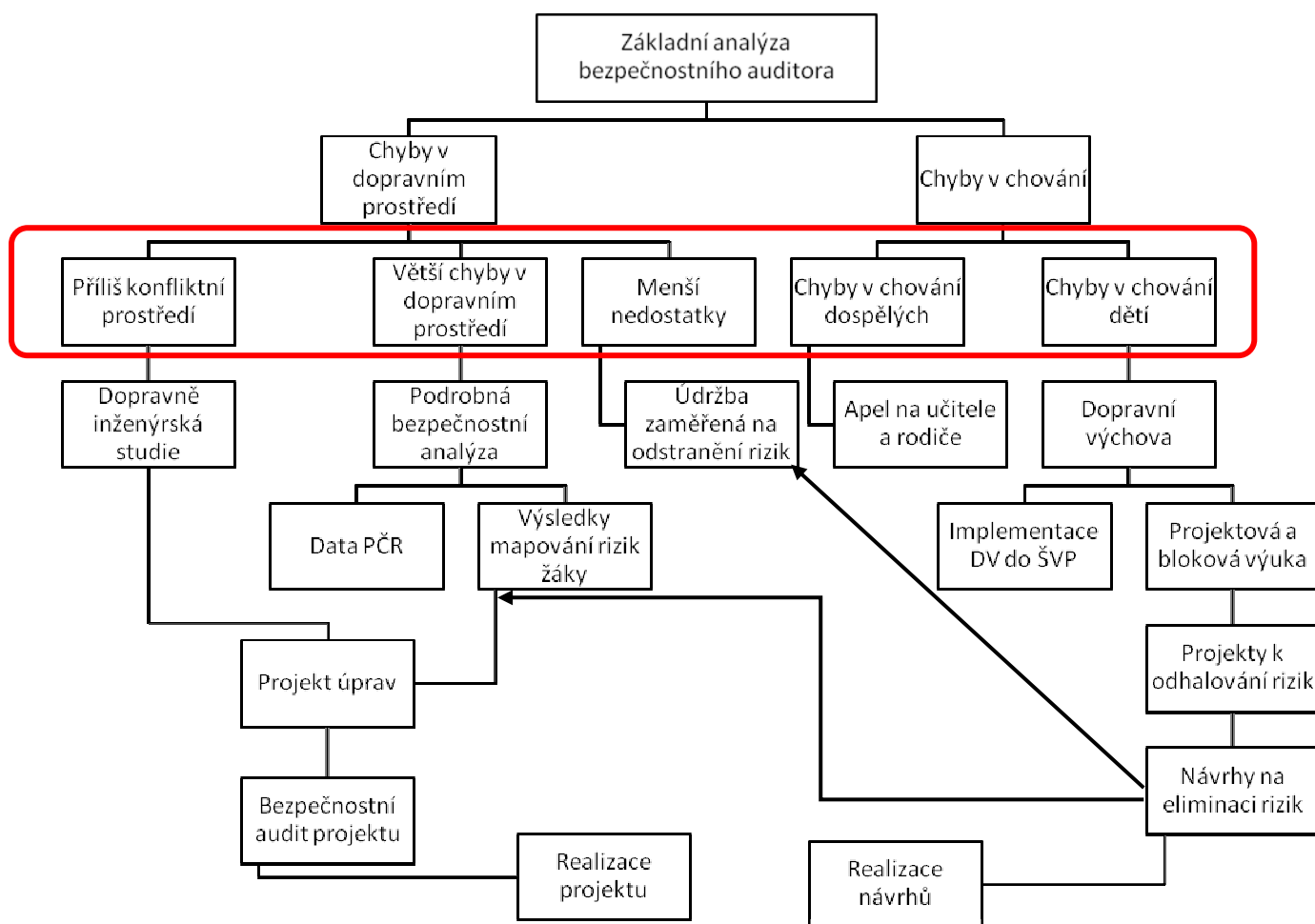
Základní škola Jilemnice, Komenského 288	401	Komenského 288
Základní škola Jilemnice, Jana Harracha 97,	402	Jana Harracha 97
Základní škola a Mateřská škola, Čistá u Horek	403	čp. 236
Základní škola Dr. Františka Ladislava Riegra, Semily,	404	Jizerská 564
Základní škola Poniklá,	405	čp. 148
Základní škola, Mateřská škola a Základní umělecká škola, Jablonec nad Jizerou	406	čp. 370
Základní škola a Mateřská škola Studenec,	407	čp. 367
Základní škola, Turnov, 28.října	408	
Základní škola Harrachov	409	
Základní škola, Vysoké nad Jizerou	410	

3. METODA ANALÝZY

Při rozhodování o tom, jak co nejefektivněji vynaložit finanční prostředky na plošné zvýšení bezpečnosti kolem škol bylo nutno respektovat dvě navzájem protichůdné skutečnosti. Na jedné straně fakt, že plošné posouzení okolí jednotlivých škol klasickou bezpečnostní inspekcí na velkém území je časově i finančně velmi náročné a na druhé straně skutečnost, že není možné se v podobné aktivitě věnovat pouze některým školám, i když třeba vybraným podle následků dopravních nehod v okolí školy v delším časovém období. Stejně tak není možné čekat s úpravou nějakých chyb v dopravním prostředí „až se tam něco stane“, nebo se vymlouvat, že nelze nic dělat kvůli nedostatku finančních prostředků, zvláště pak, když víme, že spoustu drobných problémů lze vyřešit se zcela minimálními prostředky a úsilím.

Pro odstranění výše uvedeného rozporu mezi nedostatkem finančních prostředků na jedné straně a potřebou zmapování situace u co nejvíce škol na straně druhé byl v rámci projektu navržen postup několika kroků, z nichž prvním je základní analýza bezpečnostního auditora. Účelem této analýzy je především vybrat ty školy, kterým má být následně věnována zvýšená pozornost.

Obr.1 Schéma využití bezpečnostní inspekce a bezpečnostního auditu pro zvýšení bezpečnosti okolí škol Krok za krokem

Prvním krokem ke zvýšení bezpečnosti v okolí škol je základní analýza bezpečnostního auditora. Nutným předpokladem pro analýzu je podrobná prohlídka okolí školy, dokumentace rizik z pohledu dospělého i z pohledu dítěte s ohledem na různé možnosti viditelnosti, jak vyplývá z metodiky provádění bezpečnostního auditu. Prohlídka by měla proběhnout pokud možno v době výskytu dětí u školy, nejlépe pak v době ranního příchodu dětí do školy.

V kroku druhém se již školy rozdělují na ty, kde

- Je všechno v pořádku
- Dopravní prostředí je sice v pořádku, ale dochází k rizikovému chování

- V okolí školy existují menší, či větší nedostatky v uspořádání, případně vybavení dopravního prostoru.

V kroku třetím se případné nedostatky zjištěné v kroku druhém dále rozdělují dle významu.

Rizikové chování na:

- rizikové chování dospělých
- rizikové chování dětí

Chyby a nedostatky v uspořádání, případně vybavení dopravního prostoru na

- Drobné nedostatky odstranitelné pomocí vhodné údržby
- Vážnější nedostatky dopravního prostředí, které je třeba řešit na základě projektové dokumentace malého rozsahu
- Kumulaci vážných nedostatků, pro jejichž řešení je potřeba zpracovat před vlastním projektem úprav podrobnou dopravně inženýrskou studii.

Na základě výše uvedené metodiky bylo posouzeno okolí jednotlivých škol. Vzhledem k časovému rámci však nebylo možno u všech škol provádět analýzu a dokumentaci v době ranního příchodu dětí do školy. U mnohých škol byla analýza doplněná o informace získané v rozhovoru s řediteli, učiteli, případně rodiči žáků. Ke každé hodnocené škole byl zpracován samostatný list s definicí největších problémů i návrhem případných opatření.

4. ROZDĚLENÍ ŠKOL DLE KATEGORIÍ KOMUNIKACÍ A JEDNOTLIVÝCH ZJIŠTĚNÝCH RIZIK

4.1. ŠKOLY U SILNIC I. TŘÍDY

Nejvážnější problém v okolí škol představují intenzivně pojižděné komunikace I. třídy, které jak vyplývá z analýz rizik bezpečnosti, jsou komunikace s nejvyšším bezpečnostním rizikem v České republice. Do následujícího přehledu v Tab. 2 byly zahrnuty nejen školy, jejichž budovy se nacházejí bezprostředně u silnic I. třídy, ale rovněž ty, k nimž kolem nebo přes silnici I. třídy existuje jeden nebo více přístupů žáků. V Tab. 2 je zároveň udělána i hierarchizace vážnosti problémů jednotlivých škol, i když se tyto vzájemně poněkud liší. V následujícím textu jsou stručně popsány tři školy s největšími riziky, podrobnější popisy jsou obsahem jednotlivých školních listů.

1. Čistá u Horek (Semily)

Nejvážnějším riziko ze všech posuzovaných škol bezesporu hrozí žákům navštěvujícím školu v Čisté u Horek na okrese Semily, kde žáci chodící pěšky musí alespoň část své cesty absolvovat přímo po silnici I/14 vzhledem k existenci chodníku pouze na školním pozemku, který nemá ani v jednom z přístupových směrů další pokračování. Rozhodnutí o potřebných délkách chodníku, případném převedení pěších proudů do souběžné komunikace mimo průtah silnice I/14 by měla předcházet podrobnější analýza, včetně zmapování cest do školy jednotlivými žáky a analýzy případných nehodových dat od Policie ČR. Vzhledem k tomu, že příprava projektu, získání financování i všech

potřebných souhlasů majitelů pozemků, na kterých by měl chodník vzniknout je bezesporu dlouhodobější záležitost, je nutné co nejdříve ještě více a opakovaně zdůraznit vodorovným i svislým dopravním značením přítomnost dětí na vozovce na větším úseku průtahu a zároveň omezit nejvyšší dovolenou rychlost na 30 km/hod na úseku v širším okolí školy alespoň v době školního vyučování.

2. Harrachov (Semily)

Na druhém místě ze škol umístěných u silnice I. třídy je základní škola v Harrachově. Přestože vlastní budova je umístěna v boční ulici. Kolem silnice I/10 chodí do školy celá řada dětí. Mnohé z nich musí silnici přecházet, zvláště pak ty, které do školy dojíždí autobusem. Při nedávné rekonstrukci silnice I/10 byl bohužel příliš preferován bezproblémový přístup vozidel k státním hranicím a nebyla vzata dostatečně v úvahu vazby pěších nejenom do

školy, ale rovněž z centra Harrachova směrem k autobusové zastávce, muzeu skla a dalším turistickým cílům. Přítomnost dětí a potřeba snížit rychlost není na příjezdu z Polska nijak signalizována, řidiči jsou naopak zahlcováni turistickými informacemi.

Zvláštní problém představuje umístění koncové stanice turistického vláčku přímo do křižovatky s komunikací ke škole, které odporuje hned několika pravidlům silničního provozu. Kromě zrušení tohoto povolení je třeba co

nejdříve řádně vyznačit průtah silnice I/10 přes centrální oblast Harrachova s důrazným upozorněním na zvýšený pohyb chodců, především dětí. Doporučuji i zkusit umístění informačního radaru pro řidiče o jejich aktuální rychlosti, a to i přes skutečnost, že by musel rychlost měřit v zatáčce. (při konzultaci s dodavateli těchto zařízení se zdá tento problém řešitelný vhodným nastavením.)

Pro výhledové řešení doporučuji zpracovat dopravně inženýrskou studii zklidnění silnice I/10 od vjezdu do Harrachova ve směru od Polska až za autobusové zastávky u muzea skla. Jako rychlejší řešení zavést omezení nejvyšší dovolené rychlosti na celém tomto úseku na 30 km/hod, a to vzhledem k charakteru Harrachova jako významného turistického centra i mimo dobu školního vyučování.

3. Kamenický Šenov (Česká Lípa)

Třetí nejzávažnější riziko ze škol, které se vyskytují v blízkosti silnic I. třídy hrozí dětem v Kamenickém Šenově, kde nejvýznamnější přístup ke škole vede právě přes silnici I/13.

Situace v Kamenickém Šenově je opakovaně řešena a dá se konstatovat, že z hlediska řešení úrovnového křížení chodců a motorové dopravy jsou již možná řešení vyčerpána. V současné době se připravuje mimoúrovňové křížení přístupu chodců a cyklistů ke škole přes silnici I/13. V rámci souvisejících úprav by se však nemělo zapomenout na různé další nedostatky na přístupových trasách žáků do školy, které jsou odstranitelné s nepoměrně menšími

finančními náklady a rovněž v mnohem kratším horizontu. Rizika, která se nachází v bezprostředním okolí školy, jsou vyjmenována ve školním listu, doporučuji však, aby se žáci školy, v rámci projektové výuky, zapojili do projektu Bezpečná cesta do školy. Předpokládám, že sami najdou ještě mnohá další rizika, která se nachází ve větší vzdálenosti od školy.

TAB. 2 Školy v blízkosti silnic I. třídy dle míry závažnosti rizika konfliktu dětí s motorovou dopravou

Základní škola a Mateřská škola, Čistá u Horek	403	čp. 236
ZŠ Harrachov	409	
.Základní škola a mateřská škola, Kamenický Šenov,	305	nám. Míru 616
Základní škola, Lučany nad Nisou,	206	čp. 420
Základní škola, Mateřská škola a Základní umělecká škola, Jablonec nad Jizerou	406	čp. 370
Základní škola Vratislavice nad Nisou,	104	Nad Školou 278
Základní škola praktická a Základní škola speciální, Frýdlant,	107	Husova 784
Základní škola a Mateřská škola Studenec	407	čp. 367
Základní škola Jablonec nad Nisou, 5. května 76	203	5. května 76

Ke všem školám v TAB 2 je možno uvést, že se v jejich větší nebo menší blízkosti nachází problém, který je nutno řešit pomocí alespoň malé projektové dokumentace. U škol v Čisté u Horek, Harrachově, Kamenickém Šenově, Jablonci nad Jizerou a Vratislavicích nad Nisou by měla být pro další analýzu zpracována podrobnější dopravně inženýrská studie.

4.2. ŠKOLY U SILNIC II. A III. TŘÍDY

Silnice II. a III. třídy jsou komunikacemi, které jsou přímo ve správě kraje, proto by měly být případné úpravy nejjednodušeji řešitelné. Obdobně jako v předchozí podkapitole byly do následujícího přehledu v Tab. 3 byly zahrnuty nejen školy, jejichž budovy se nacházejí bezprostředně u silnic II. III. třídy, ale rovněž ty, k nimž kolem nebo přes silnici II, případně III., třídy existuje jeden nebo více přístupů žáků. V Tab. 3 je zároveň udělána i hierarchizace vážnosti problémů jednotlivých škol, i když se tyto vzájemně poněkud liší. V následujícím textu jsou stručně popsány tři školy s největšími riziky. Podrobnější popisy jsou obsahem školních listů.

1. Vysoká nad Jizerou (Semily)

Podobně jako v Čisté u Horek je i ve Vysoké nad Jizerou žádoucí velmi rychlá akce pro snížení možnosti konfliktu dětí s motorovou dopravou. Vzhledem k umístění školy na

rozlehlém náměstí a naopak stísněným prostorovým poměrům na všech hlavních přístupových trasách, které jsou plně obestavěny okolostojícími budovami, je zcela bezpečné řešení téměř nemožné. Rozhodně však lze významným způsobem předefinovat a upravit prostor vlastního náměstí, včetně odvedení křižující silnice III. třídy z prostoru bezprostředně před školou. Ve Vysokém nad Jizerou by měla být co nejdříve zadaná podrobná studie, jejíž součástí by

měla být i dopravně inženýrská studie, která by jasně definovala cílovou podobu dopravy na náměstí. Vzhledem ke komplexnosti problému by tato studie rozhodně měla být prověřena bezpečnostním auditem. Nehledě na výše zmíněné skutečnosti je třeba rovněž co nejdříve podstatně větší pozornost věnovat protiúrazové problematice ve školním vzdělávacím programu. Ve Vysokém nad Jizerou bylo po skončení vyučování dokumentováno tolik různých typů rizikového chování dětí, že by to vydalo na samostatnou kapitolu.

2. Nová Ves Nad Nisou (Jablonec nad Nisou)

Na druhém místě ze škol umístěných u silnice II. a III. třídy je základní škola v Nové Vsi nad

Nisou. Problémem v Nové Vsi, podobně jako v celé řadě dalších případů je neexistence chodníku kolem průtahu silnice III/28733, alespoň na úseku mezi školou a autobusovou zastávkou. Přestože svislé dopravní značení použité v Nové Vsi lze považovat téměř za ukázkové, směrem do obce by bylo vhodné ještě doplnit o zvýraznění pomocí vodorovných nápisů na vozovce. Významným nedostatkem je i nutnost

chodců křížit příliš rozlehlou křižovatkou mezi školou a autobusovou zastávkou. Přechod pro chodce zde v současnosti vzhledem k neexistenci chodníku nelze vyznačit.

Obdobný problém je i v řadě dalších obcí, které spadají do této kategorie např. v Janově nad Nisou (JN), Dubnici (CL), Dolní Řasnici (LI) a Raspenavě (LI).

3. Jablonné pod Ještědí (Česká Lípa)

V Jablonném v Podještědí se kolem školy, i když ne bezprostředně před velmi dobře situovaným vstupem, vyskytuje celá řada problémů, které spadají spíše do kompetence města. Významné riziko je dokumentováno i na vložené fotografii a to je absolutně

nedostatečný rozhled z křižující komunikace na přechod pro chodce, přes který děti chodí do a ze školy, která je umístěna dále ve směru snímku. V daném případě není ani potřeba rozsáhlá projektová dokumentace, ale mnohem spíše intenzivní jednání s O₂ o přemístění telefonní budky do vhodnějšího místa tak, aby netvořila překážku v rozhledovém poli křižovatky silnice II/270 s místní komunikací a hlavně nebránila v dostatečném rozhledu řidičů na přechod pro chodce, který je

skrytý za ní. Problém by bylo možno též řešit přestavbou předmětné křižovatky na okružní. Tím by se vyřešil nejenom problém rozhledu, ale rovněž předpokládané překračování rychlosti v sousedících úsecích silnice II/270. Jedná se však o řešení podstatně finančně náročnější.

TAB. 3 Školy v blízkosti silnic II. a III. třídy dle míry závažnosti rizika konfliktu dětí s motorovou dopravou

Základní škola, Vysoké nad Jizerou	410	
Základní škola a mateřská škola, Nová Ves nad Nisou	201	čp. 264
Janov nad Nisou	210	
Základní škola Jablonné v Podještědí	307	U Školy 98
Základní škola Dubnice	301	
Základní škola Dolní Řasnice	110	
Základní škola a Mateřská škola Raspenava,	108	Fučíkova 430
Základní škola Poniklá, okres Semily	405	čp. 148
Základní škola a Mateřská škola, Stráž nad Nisou,	109	Majerova 138
Základní škola Pěnčín	208	
Základní škola Jablonec nad Nisou - Kokonín,	209	Rychnovská 216

Ke všem školám v TAB 3 je možno uvést, že v jejich větší nebo menší blízkosti se nachází problém, který je nutno řešit pomocí alespoň malé projektové dokumentace. Jak již bylo uvedeno výše, u školy ve Vysokém nad Jizerou by měla být zadána podrobná dopravně inženýrská studie náměstí včetně přístupových tras. Základní škola v Jablonci nad Nisou – Kokoníně je uvedena na posledním místě proto, že z hlediska silnice II. třídy, u které je situována, je vše v pořádku, nedostatky byly ale shledány na křižující místní komunikaci.

4.3. ŠKOLY U MÍSTNÍCH KOMUNIKACÍ

Jak je možno očekávat, většina škol se nachází mimo silnice státní silniční sítě na místních komunikacích jednotlivých měst a obcí. V Tab. 4 je udělena hierarchizace vážnosti problémů jednotlivých škol, i když se tyto vzájemně poněkud liší. V následujícím textu jsou stručně popsány tři školy s největšími riziky z hlediska uspořádání dopravního prostoru, podrobnější popisy jsou obsahem školních listů.

1. Mimoň, Pod Ralskem (Česká Lípa)

Kolem základní školy v Mimoně na sídlišti pod Ralskem se nachází celá řada větších, či menších rizik konfliktu dětí s motorovou dopravou, kritické místo se však nachází přímo před školou, kde poměrně dlouhý pěší přístup ke škole, mimo kontakt s motorovou dopravou, pokračuje přes rušnou obvodovou sídlištní komunikaci stezkou pro chodce, vedenou sídlištem, opět mimo kontakt s motorovou dopravou. Přechod pro chodce se však nachází zcela mimo osu tohoto přirozeného pohybu a je tedy houfně chodci ignorován. O této skutečnosti svědčí i

fakt, že zpomalovací prahy na vozovce jsou umístěny z jedné strany sice bezprostředně u přechodu, z druhé strany však již před ramenem křižovatky obslužné komunikace ke škole. Toto řešení je jak velmi rizikové, tak i výchovně nevhodné, protože navádí k domněnce, že

některá „zákonná“ opatření jsou natolik nesmyslná, že je lepší je ignorovat. Celý prostor by měl být co nejdříve upraven tak, aby chodník volně pokračoval ve stejné úrovni přes vozovku ve formě zvýšeného přechodu pro chodce v přímé ose přirozeného pohybu chodců. Vjezd na parkoviště u školy je možno řešit přes pojižděný chodník.

2. Sokolovská, Vrchlického (Liberec)

Obě školy se nacházejí ve stejném areálu, a proto jsou jmenovány společně, i když zmiňovaný problém je spíše problémem školy Vrchlického, k jejímuž vchodu se nachází blíž. Jak je patrné z vložené fotografie, je klíčovým rizikem absolutně nevhodné umístění přístřešku pro domovní odpad v rozhledovém poli řidičů na hlavní přístup do školního areálu. Korunu celému řešení, zcela v intenci preference motorové dopravy z 60. a 70. let, nasazuje zábradlí, která brání dětem v přímém vběhnutí do vozovky, tedy znesnadňuje přirozený pěší pohyb na úkor pohodlné jízdy motorových vozidel po komunikaci, která slouží pouze obsluze přilehlého sídliště. Jako řešení se nabízí buď přemístění kontejnerů na domovní odpad do jiného, vhodnějšího prostoru a odstranění přístřešku, nebo výrazné omezení rychlosti na křižující komunikaci nejenom dopravním značením, ale i rekonstrukcí ve smyslu TP 145 Zásady pro navrhování úprav průtahů silnic obcemi. Optimální by byla kombinace obou uvedených námětů.

3. Turnov 28. října (Semily)

Podobně jako v případě nevhodně umístěných kontejnerů na domovní odpad, případně kontejnerů na tříděný odpad i zde je dokumentován problém, který se vyskytuje u škol v České republice velmi často, a to oficiálně vytvořená parkovací místa v rozhledových polích přechodu pro chodce.

V případě nově zaváděných míst placeného parkování na ulici 28. října v Turnově byl tento prohřešek ještě vylepšen o vyznačení parkovacího pruhu dokonce i přímo přes přechod pro chodce. Vzhledem ke svému charakteru by si celá ulice 28. října zaslouhovala významnější rekonstrukci i vytvořením parkovacích zálivů ve smyslu výše uvedeného TP 145 s posílením prvků zeleně v uličním prostoru, případně s rozbitím dominantních podélných linií pomocí středových ostrůvků v místech přechodů pro chodce.

TAB. 4a Školy na síti místních komunikací dle míry závažnosti rizika konfliktu dětí s motorovou dopravou, s převažujícím problémy v uspořádání dopravního prostoru

Základní škola a Mateřská škola, Mimoň, Pod Ralskem 572,okres Česká Lípa	309	Pod Ralskem 572
Základní škola, Liberec, Sokolovská 328,	105	Sokolovská 328
Základní škola, Liberec, Vrchlického 262/17,	106	Vrchlického 262/17
Základní škola, Turnov, 28.října	408	
Základní škola a mateřská škola, Stráž pod Ralskem	310	Pionýrů 141
Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace	304	Moskevská 679
Základní škola Jablonec nad Nisou, 5. května 76, I.stupeň	204	
Základní škola, Česká Lípa, Školní 2520, příspěvková organizace	302	Školní 2520
Základní škola, Česká Lípa, Šluknovská 2904,	303	Šluknovská 2904

K tabulce 4a by bylo možné připojit i celou řadu škol, které jsou již součástí přehledů v Tab. 2 a 3., ale u kterých se významné problémy nacházejí především na související místní komunikaci. Mezi těmito školami se největší chyby v uspořádání dopravního prostoru vyskytují u škol ve Vratislavicích nad Nisou (zásadní konflikt dopravního značení s uspořádáním dopravního prostoru, chybné zřízení přechodu pro chodce v obytné zóně, navíc zcela v rozporu i technickými předpisy pro zřízení přechodu pro chodce), Stráži nad Nisou (neexistence chodníku mezi školou a konečnou autobusovou zastávkou, nedostatečně označené komunikace z hlediska výskytu dětí) a u školy v Jablonci nad Nisou – Kokoníně (vážné a neoznačené poruchy konstrukce vozovky).

TAB. 4b Školy na síti místních komunikací dle míry závažnosti rizika konfliktu dětí s motorovou dopravou, s převažujícím problémy v chování dětí, rodičů, případně učitelů školy

Základní škola Jablonec nad Nisou - Rýnovice,	202	Pod Vodárnou 10
Základní škola, Liberec, Ještědská 354/88, příspěvková organizace	103	Ještědská 354/88
Základní škola Jilemnice, Komenského 288	401	Komenského 288
Základní škola, Liberec, U Soudu 369/8, příspěvková organizace	101	U Soudu 369/8
Základní škola Jablonec nad Nisou, Liberecká 26,	207	Liberecká 26
Základní škola Jablonec nad Nisou, Pivovarská 15, příspěvková organizace	205	Pivovarská 15
Základní škola Jilemnice, Jana Harracha 97,	402	Jana Harracha 97
Základní škola, Liberec Barvířská	102	

I školy v tabulce 4b jsou seřazeny z hlediska míry rizika. Na prvním místě se nachází základní škola v Jablonci – Rýnovicích proto, že přestože do školy vedou dva možné přístupy žáků, z nichž jeden je velmi rizikový (neexistence chodníku) a naopak druhý je plně zabezpečen jak chodníky, tak

přechody pro chodce, děti jsou vítány pomocí kresby na chodníku právě v rizikovém směru, nehlédě na skutečnost, že tento přístup byl během sledování použit i učitelkou se skupinou dětí.

Na druhém děleném místě se nachází školy v Liberci na Ještědské a v Jilemnici na ulici Komenského. V obou případech učitelé v době ranního příchodu do školy ignorovali velmi dobře vybavené a označené přechody pro chodce, nacházející se v těsné blízkosti školy a přecházeli šikmo vozovkou v jejich těsné blízkosti.

Na třetím místě se nachází základní škola v Liberci U soudu vzhledem k žákům, kteří ignorovali signál Stůj na světelném signalizačním zařízení.

U dalších škol v této kategorii se potom jedná především o rizikové chování rodičů přivázejících děti do školy autem. Mezi nejčastější a nejmávanější prohřešky patří především parkování rodičů v rozhledovém trojúhelníku hlavního přechodu pro chodce před vstupem do školy, vystupování dítěte z automobilu dveřmi za řidičem (tedy většinou do vozovky) a nepoužívání dětských zádržných systémů.

Obdobně jako k předchozí tabulce i k této je možno přidat celou řadu škol, které již byly v některé z předchozích tabulek, ale mohou se přidat i k tomuto výčtu, mezi nimi je nutno jmenovat především základní školu ve Vysokém nad Jizerou, která již byla zmíněna výše, ale rovněž školu v Janově nad Nisou, nebo školu na ulici 5. Května v Jablonci nad Nisou a další, kde je významným problémem parkování učitelů těsně před vstupem do školy. Tento jev je jak nebezpečný z hlediska rozhledu okolajících řidičů na vcházející a vycházející žáky, ale rovněž nevhodný z hlediska propagace zdravého životního stylu, odpovědné volby dopravního prostředku a udržitelného rozvoje společnosti.

Výčet škol v této kategorii by bezesporu byl mnohem širší, kdyby bylo možné u všech sledovaných škol být v době pohybu učitelů a žáků.

V TAB 4c jsou uvedeny školy u místních komunikací, u kterých nebyly identifikovány vážnější problémy v uspořádání dopravního prostoru a během inspekce u nich nebyly zjištěny ani závažnější nedostatky v chování.

TAB. 4c Školy na síti místních komunikací s malými problémy z hlediska uspořádání dopravního prostoru, stejně tak jako v chování dětí, rodičů, případně učitelů školy

Základní škola, Česká Lípa, Školní 2520,	302	Školní 2520
Základní škola a Mateřská škola, Zákupy,	308	Školní 347
Základní škola Dr. Františka Ladislava Riegra, Semily	404	Jizerská 564
Základní škola, Liberec Barvířská	102	

5. SOUHRNNÉ HODNOCENÍ

Z hlediska zpracovatele se potvrdil předpoklad užitečnost i vícestupňového přístupu k řešení rizikových konfliktů dětí s motorovou dopravou v okolí škol. Kromě výše uvedených přehledů v jednotlivých tabulkách je možno z hlediska uspořádání dopravního prostoru některé problémy i velmi generalizovat.

Je to především nadužívání označení některých komunikací jako „Obytné zóny“ a to i tam, kde není splněn základní předpoklad jedné úrovně pohybu pěších a aut v jedné výškové úrovni, naopak zcela nedostatečně jsou využity možnosti zřízení zón s dopravním omezením, v případě škol s omezením rychlosti na 30 km/hod z důvodu zvýšeného pohybu dětí. Ze všech 40 dokumentovaných škol se toto řešení objevilo pouze u školy na ulici Generála Svobody v Novém Boru. Uspořádání dopravního prostoru i související dopravní značení je u této školy potřeba hodnotit jako nejlepší.

Zásadní nedostatky se mnohde objevily v dopravním značení, kdy přítomnost dětí byla značena pro řidiče většinou příliš pozdě. Vodorovné symboly a nápisy na vozovce nebyly správně umístěny, případně neměly správné rozměry. Obecně lze konstatovat, že se vodorovných symbolů na vozovce upozorňujících na přítomnost dětí využívá relativně málo.

Závažné nedostatky byly nalezeny rovněž ve zřizování přechodů pro chodce, kde v mnoha případech není splněna zásada, že přechod musí být na obou koncích ukončen chodníkem, nebo rozptylovou plochou pro pěší.

V porovnání s ostatními regiony České republiky jsou relativně málo využívány ke snížení rychlosti kolem škol informativní radary, byť některé situace tomu přímo nabádají, například příjezd do Lučan nad Nisou ve směru od Tanvaldu.

Kromě větších či menších nedostatků v uspořádání dopravního prostoru, případně označení různých dopravních situací byly v mnoha případech identifikovány i vážné nedostatky v riskantním chování žáků jednotlivých škol. Je zřejmé, že by ve školách měla být věnována v rámci rámcového vzdělávacího programu větší pozornost projektům hledání rizik v dopravním prostředí, např. Bezpečná cesta do školy.

Nejdůležitějším zjištěním, je skutečnost, že téměř ve všech případech byla kromě větších rizik identifikována i relativně drobná rizika, jejichž odstranění, s vynaložením velmi malých prostředků, může výrazně napomoci zvýšení bezpečnosti silničního provozu.

Říjen 2008

Ing. Jaroslav Heinrich
Bezpečnostní auditor